

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

Ik mag U misschien aan het begin van deze bijeenkomst er nogmaals op wijzen dat wij voor onszelven niet op enigerlei wijze aanspraak kunnen maken op alwetendheid of onfeilbaarheid; wij kunnen misschien sommige dingen beter weten dan U, dat is mogelijk, wij kunnen sommige dingen van een heel andere zijde bezien dan U dat doet, dat is heel logisch, wij leven in een andere wereld, maar wij kunnen evenmin als U zeggen: wij hebben nu absoluut de wijsheid in pacht, onze waarheid is de enige waarheid. En daarom verzoek ik U daarmee rekening te houden en daar waar, hetzij door onduidelijkheid in het gesproken woord, hetzij wel door een volkomen tegenstelling met Uw opgevatte meningen, iets zou worden gezegd, dan stellen wij er prijs op dat U dat kenbaar maakt en zo nodig Uw eigen mening daar tegenover stelt. Uit de aard der zaak kan dat geen debat worden en kunnen wij daar geen lange redevoeringen voor houden. De tijd dat wij hier mogen werken is uiteindelijk beperkt. Ik geloof dus dat ik U daarmee voldoende heb ingelicht omtrent de voorwaarden onder welke wij gunstig en nutbrengend met elkaar kunnen werken. En dan zal ik nu overgaan tot het onderwerp van deze avond. Door ons werd gekozen DE MENS EN ZIJN DODEN. Dit is zeker ook in overeenstemming met het Allerzielenfeest dat binnenkort komt, en voor U misschien een reden temeer U op deze dag zelve een ogenblik te wijden aan hen die niet meer leven in de wereld zoals U. De mens heeft van het begin af aan een zekere schuwheid, een zekere eerbied voor zijn doden gekend. Het is bekend dat in primitieve beschavingen vaak zelfs dorpen verlaten werden door de eerste jagers om de dood-eenvoudige reden dat daarin iemand gestorven was. Vanaf dit ogenblik was het dorp het bezit van de doden, van de geesten. Hieruit blijkt ook tevens dat al heel vroeg in de mensen ontwaakt was het besef van het voortbestaan. Wat later - wanneer men de eerste landbouw krijgt - gaat men er niet meer toe over om een dorp te verlaten; dat zou prijsgeven van te kostbare bezittingen betekenen, maar men breekt het vaatwerk en men laat de woning van zo iemand vervallen; er is iemand gestorven, het gezin trekt uit, bouwt zich een andere woning. Nog steeds een zekere vrees voor hen die overleden zijn, een vrees voor de geesten, waarvan men niet precies begrijpt wat zij zijn en waarom zij eigenlijk op deze wereld soms nog terug kunnen keren. Wij zien dan een periode waarin men zich een hiernamaals voor gaat stellen als een wereld die praktisch identiek is aan deze waarin U leeft op het ogenblik. Vanaf dit ogenblik zien wij dan ook de dodengiften; iemand sterft niet meer alleen maar met hem sterven de dieren die hij nodig heeft, z'n jachthonden b.v., een rijdier - als hij er een bezeten heeft - en een paar slaven. Bovendien worden hem meegegeven bepaalde levensmiddelen, want je kunt toch niet weten of je direct daar in die andere wereld maar weer te eten hebt, ja men gaat er zelfs toe over hem toiletartikelen, wijpen etc. mee te geven. Dit wordt langzamerhand tot een cultus waarbij de dode zoveel mogelijk of reëel of in réplica krijgt gegeven al wat nodig is, al datgene wat eigenlijk bij een menselijk leven als noodzakelijk wordt geacht. Een vorst krijgt een soort paleis met huisraad mee, een eenvoudig mens moet het misschien doen met een paar eenvoudige kleine beeldjes van gebakken klei of zelfs gebakken brood. Altijd treedt hier weer op de voorgrond een voortdurend begrip voor het voortbestaan. Eigenaardig genoeg zijn de godloochenaars nooit een product van een beschaving die dicht bij de natuur leeft, zijn ook degenen die niet geloven aan een voortbestaan over het algemeen eerder producten van een stadscultuur en een stadsbeschaving die de mens vreemd maakt van de voortdurende levenscyclus die men in de kleinere steden en op het land voortdurend moet ondergaan. Maar wanneer de mens dicht bij de natuur is dan gelooft hij ongetwijfeld en zonder meer aan een voortbestaan van een ieder die op aarde sterft en hij gelooft eraan dat er goden zijn die zich daar verder mee bezighouden. We kunnen begrijpen dat de relaties langzamerhand andere worden. In het begin was de hand tussen mens en mens nog geen zo zuiver dierlijke, dat zij afbrak op het ogenblik dat het fysiek contact ophield te bestaan. Maar in een mens groeit juist wanneer hij in een samenleving enige tijd krijgt voor wat anders dan alleen de bittere jacht naar levensmiddelen om de honger te bevredigen, een soort clan-gevoel, men hoort bij elkaar en men kan zich niet voorstellen dat die moeder die juist is heengegaan, dat die vader die toch zo goed was voor z'n kinderen, dat die als geest kwaad zullen doen; men gaat deze eerder zien als een soort beschermers, men brengt hun zekere offers en zij worden op een gegeven ogenblik zelfs een soort huisgoden. Het best kunt U dit nog zien in het Chinese systeem dat op het ogenblik ook nog wel bestaat in de binnenlanden, waarbij de voorouders worden beschouwd als de noodzaak voor het eigen bestaan. Men erkent niet alleen

de voorouders als de stoffelijke voortbrengers, maar tevens als de geestelijke waarde waarmee men in voortdurend contact staat, tegenover wie men verplichtingen heeft, maar die op hun beurt ook hun nakomelingschap zullen beschermen. Wij kunnen natuurlijk verder doorgaan op deze basis en dan zal blijken dat dergelijke vereringen al heel lang bestaan en dat de Chinese uiting - door mij als de meest bekende geciteerd - uiteindelijk slechts een formalisme is wat er uiteindelijk uit werd geboren. Dat is dus een kwestie van een filosofie die ontwikkeld werd, waardoor de voorouderverering tot godsdienst werd, maar in het begin was dit zuiver gevoeld, men voelde: de geest kan ons niet verlaten. En dit gevoel dat bestaat bij U geloof ik vandaag aan de dag toch nog wel. U kunt niet zover van de natuur afgaan of er zal in de mens toch iets blijven van het begrip voor die andere wereld, een vage herinnering misschien aan die oorden van geluk en vrede waaruit hij eens de wereld betreden heeft. En juist dit maakt het voor de mens gemakkelijk om de doden te begrijpen. De primitievere volkeren zijn over het algemeen tamelijk ruw met het overblijfsel van iemand die naar onze wereld is gekomen; men vernietigt het zo snel mogelijk, in sommige gevallen wordt het voorgeworpen aan de dieren, in andere gevallen verbrand of vernietigd. Men weet immers dat hiermede de geest niet sterft. En zelfs daar waar men dan wat voorzichtiger wordt; denkt U - ik haal weer iets aan wat U bekend moet zijn - aan de Balinese gebruiken van brandstapel, de tijd die daarvoor staat, nietwaar, dat het minstens duurt, de vaststelling van de astrologen etc. voor het gunstige uur dat die geest weggaat, het wijst er allemaal op dat ^{men} deze geest, nu ja, toch werkelijk als een levend iets, als een entiteit beschouwt; men geeft hem zelfs gezelschap, men offert hem voortdurend voeding. Alleen in vele gevallen zien we bij de primitieven een angst, een grote angst voor juist de geest. En dat is dwaas, waarom, dat zal ik U zo duidelijk trachten te maken. Het is nog niet zo lang geleden dat ook hier in Europa dergelijke bijgelovigheden - anders kan ik ze niet noemen - bepalend waren voor de gebruiken bij de begrafenis. Een dode moest met de voeten vooruit, opdat hij niet kon zien uit welke opening van het huis hij werd gedragen, gelovende n.l. dat een geest alleen daar binnen kan gaan waar hij uitgegaan is. Ook een eigenaardige misvatting. Het is waar in zoverre het betreft een levend lichaam, verder geldt het niet, maar dat men bij een begrafenis de kist door een opening in de muur bracht met de voeten vooruit, of later door een venster, dat dan zo mogelijk ook nog werd toegemetseld ook. U ziet het geloof aan de geest is er wel, maar men begrijpt nog niet goed wat men ermee aan moet. De Egyptenaren zijn al even dwaas, zij kennen hun dodensteden en worden de dienaren van de jakhalsgod, van Anubis, en deze prepareren daar de mummies, gieten ze met een soort asphalt vol, prepareren ze met geurige kruiden, conserveringsmiddelen; en er liggen daar achter in de woestijn graven, keldergraven of rotsgraven, men is daar bang voor. Niemand zal het 's avonds wagen, buiten degenen die tot deze orde behoren; van de laatste balsemer afhebben zij allemaal een zekere waardigheid, zij behoren tot een bepaalde kaste, ook al zijn ze dan niet erg gezien meestal, maar anderen die wagen het niet om daarheen te gaan. Kortom, we kunnen vaststellen dat de mensheid bang is van de dood en banger nog van de geest, wanneer hij daarin gelooft. Dat is eigenaardig. De mens schijnt niet te kunnen beseffen dat de geest een wezen is precies als de mens die is heengegaan; er is niets aan veranderd, misschien wat bewuster, wat gelukkiger, maar het is toch precies zo'n zelfde wezen, alle eigenschappen die er waren blijven behouden, worden misschien veredeld en veranderd, maar het wezen dat blijft toch gelijk. Een mens die goed wil, die zal goed doen, een mens die kwaad wil, ach, die zal ook als geest geen prettig iemand zijn. En nu kan men wel grote verhalen vertellen over de eigenaardige rivier die in Alès, het onderwereldrijk eigenlijk afscheidt, waar men overgezet moet worden, men kan geloven aan het dodeneiland zoals de Friezen dat doen. die spreken over de veerboot die eens per jaar met een onzichtbare last gaat naar een vreemd en verlaten eiland, maar men kan wel zeker zijn dat dit alles althans niet waar is. De grens die er ligt tussen geest en stof is een andere en wij zien dat de mens dit pas gaat beseffen wanneer hij komt tot een esoterische ontwikkeling; neemt U mij dit grote woord niet kwalijk. Wanneer de mens iets verder gaat dan alleen maar geloven, wanneer hij zelf gaat beleven en ervaren. Wij zouden het het beste zo uit kunnen drukken: Wanneer iets van het eeuwige licht Gods kenbaar wordt in de mens, dan gaat de mens begrijpen hoe papierdun de wand is die de wereld, van wat hij dan vaak noemt de doden en de wereld van wat hij dan noemt de levenden, scheidt, zo dun dat een gedachte hem doordringt, zo dun dat zowel mens als geest, onder bepaalde omstandigheden vrijelijk in die andere sfeer kunnen verkeren. Maar de eigenschappen van de mens en van de geest verschillen; de mens is gebonden aan een lichaam, een zeer ingewikkeld motorisch apparaat, dat op een zeker verbrandingsproces werkende, de mens ketent. Wanneer hij die verlaat dan moet hij dat lichaam met rust laten, dan kan hij in de geestenwereld intreden, anders kan hij hoogstens, wanneer hij erg gevoelig is, met een vage blik zien wat er eigenlijk allemaal rond hem is. Ja, zo gering als die wand is, zo moeilijk is het voor de mens om dit te begrijpen. Men verwerpt graag het onzichtbare; dat wat niet zichtbaar is, ach, dat loopt men zo graag voorbij, dat wat men niet begrijpt daar

vlucht men zo graag voor. Maar wat moet men dan doen? Mag men de wereld van die doden verwerpen? Neen, dat kan men niet doen en dan begint het eerst in een oude religie met een offer, een jaarlijks weerkerend offer, opgedragen aan een of andere grote Baäl, een of ander bronzen of ijzeren gevaarte misschien, een stom stenen Moloch, uitdrukking van een geestelijke macht waaraan men offers brengt, desnoods offers van levenden, alleen opdat de doden in toom zullen worden gehouden. En wat dan nog meer? Dan komt zo langzamerhand het begrip dat de mens toch in de wereld - na deze stoffelijke wereld waarin men leeft - moet worden beloond of gestraft. Ja, vaak wordt het overdreven, vaak maakt men ervan een soort van beloning voor alle onrecht op aarde gedragen. Dat is niet waar, alleen wanneer dat onrecht vrijwillig wordt gedragen dan klopt het, anders niet. Maar er komt dan een besef dat niet elke geest gelijkelijk kan leven en behandeld worden, dat het niet een ongelukkige wereld van de dood meer is. In het rijk van Proserpina begint men de zon te zien. En dan, ja, dan begint er in de wereld langzaam maar zeker aandacht te komen voor al die zielen, voor al die geesten die niet meer op de wereld mogen toeven; men gaat ze gedenken de doden, niet alleen misschien omdat ze nu toevallig dood zijn, omdat ze toevallig niet meer leven in Uw wereld, men begint natuurlijk met helden te gedenken, helden die in kerkelijke taal heiligen heten misschien, en die een andere naam krijgen wanneer ze om een of andere reden vereerd worden. Men herdenkt veldslagen en denkt daarbij aan hen die gevallen zijn, men herdenkt grote vorsten, herdenkt hun stervensdag. En dan komt er uiteindelijk het ogenblik dat men spreekt van Allerzielen. Vreemde, heel vreemde dag eigenlijk, want bij al die andere dingen daar kunnen we nog spreken over een zekere zelfzucht van een mens. Van een heilige verwacht hij misschien bemiddeling ergens bij een hogere macht, opdat het hemzelf beter zal gaan. Dat hij die ouden vereert dat is vaak evenzeer een poging om de huidige mens te stimuleren tot gelijke opoffering als dat het is een zuiver respect voor hun moed en leven. Maar Allerzielen, Allerzielen is geen dag van helden, Allerzielen is alleen maar een dag van die levenden die op aarde nog gekend en bemind worden, maar die niet meer tussen de aardlingen mogen vertoeven, die niet meer in zichtbare vorm langs de wegen gaan. Vreemde dag Allerzielen, de dag waarop de mensen uittrekken naar de kerkhoven en begraafplaatsen, of zij gaan naar de rand van de zee, of staren in het vuur van een kaarsvlam, denkende aan al degenen die zijn heengegaan, dag dat herfstige bloemen met liefde volle handen worden gerangschikt op stenen zerken, dag dat de mens aan de doden denkt, de doden die leven. De mensheid heeft een lange weg moeten gaan voordat het zover kwam. En voor velen is dit nog steeds een formaliteit, het is en blijft uiterlijk een soort spel van gedenken, een sentimenteel gedoe. Dat komt omdat ze zich niet realiseren wat er werkelijk gebeurt, want wanneer de mens aan de geest denkt, wanneer de kracht van een menselijk hart vol liefde uitroept door die dunne muur die die beide sferen nog van elkander scheidt, dan kan de geest die niet onbeantwoord laten. Wanneer de mensen hun doden gedenkende, optrekken naar kerken en kerkhoven, wanneer zij samengroepen in zalen, wanneer zij in eenzaamheid misschien nog weer eens liefkozend een oud portret bezien, dan begint er in de sfeer een massale uittocht, dan dromt de geest naar de wereld, de lichte sferen en de meer duistere, allen die nog iemand kennen, die nog iemand liefhebben, die nog ergens gebonden zijn op aarde, al is het dan ook over een reikwijdte van vele geslachten, die keren ter aarde niet om de offers die hun gebracht worden, om die bloemen die worden neergeveld, om dat lichtje dat misschien brandt, niet om de plechtstatige vergaderingen, om het schone gezang van een kerkelijke herdenkingsdienst, maar zij komen omdat de mens hen lief heeft en gedenkt, omdat de mensen met hun denken en hun herdenken een grootse trap hebben gebouwd die reikt door alle sferen heen, een trap langs welker treden de geest kan gaan om hernieuwd te bevestigen de band die er bestaat tussen al het geschapene, te bevestigen de genegenheid die niet door dood, zelfs niet door oordeel uitgewist kan worden. Wanneer de mensheid dit schouwspel kon zien, dan zou ze begrijpen hoe nodig het is dat men de doden herdenkt, niet met vrees en afschuw, niet met een huiverachtige eerbied, maar met een oprechte genegenheid. Door alle eeuwen dat de mensheid op deze aarde geleefd heeft in haar huidige vorm, door al die eeuwen zelfs daarvoor dat reuze geslachten, dat insectiden deze wereld beleefden en regeerden als denkende wezens, de tijd dat het denkende wezen eigenlijk nog een vis was, zeer primitief, in die tijden heeft de geest altijd terug verlangd, niet naar een wereld, maar naar het contact met degenen die men zo lief gekregen heeft. Wanneer de mens overgaat dan zijn er zijn doden die nu voor hem tot levende werkelijkheid worden meer dan ooit, omdat hij hun leven gaat begrijpen en ze staan klaar om met alle kracht en alle liefde die in hen is, hem te beschermen tegen alle kwaad, hem te geleiden het juiste pad, opdat hij het licht mag aanschouwen. Wanneer de mens op aarde dreigt te struikelen, ach, hoe graag zouden ze hem niet vastpakken daar, die doden die zo levend zijn, hoe graag zouden ze niet de mensheid leren, telkenmale weer: zo moet je doen en zo. Maar

het menselijk leven is een leerschool voor de mensheid, er is een grens gesteld tussen onze sferen die alleen onder bijzondere omstandigheden overschreden kan worden en dan alleen nog indien daarvoor een goedkeuring van hogerhand als het ware bestaat, wanneer de kracht ons gegeven wordt om ons werk te doen, onverschillig wat dat is, want de mensheid moet nog teveel toegesproken worden, de mensheid moet nog teveel bereikt worden van onze kant uit. En dan ook, wanneer de mensen ons roepen, wanneer de mensen met hun genegenheid en hun herinnering het ons mogelijk maken tot in hun nabijheid te komen, hoe vaak is dit voor ons geen bitterheid. Het is moeilijk voor een dode ter wereld te gaan wanneer hij waden moet door een meer van tranen. En toch kan hij ook niet verder schrijven. Dat zijn waarheden die soms vaag beseft werden in een ver verleden, die uitgesproken werden in een nabij verleden, die uiteindelijk regeerden reeds in de verschillende dodenculten die bestonden duizenden jaren voor Christus en die meer en meer tot realiteit, tot werkelijkheid zijn geworden, omdat de wereld meer en meer is gaan begrijpen, al brengt ze het dan ook niet in de praktijk, dat naastliefde de wet van eeuwige liefde, de grote wet is die alles regeert. Begrijpt ge vrienden? De mensheid mag z'n doden niet betreuren, zomin als men een kind een ogenblik van vrijheid en vreugde zou misgunnen; men mag de doden niet betreuren maar men moet de doden gedenken, men moet de doden gedenken op een hen waardige wijze. Niet als helden die een politiek belang hebben gediend, niet als de asceten, maar als wezens die liefhadden op aarde en die in de geest vrijwillig deze keten verder dragen, omdat liefde de grote wet is die leeft in het heelal. En wanneer ik dan ook deze redevoering - dit betoog aangaande de mensheid en haar doden - besluiten moet, kan ik dit alleen maar doen met deze zin: Gods liefde verenigt alles en voor God bestaat er geen scheiding. De mens die dit begrijpt zal niet wenen maar in blij verwachten gedenken hen die voorgingen, verzekerd van een vreugdige hereniging. En daarmee vrienden dank ik U voor Uw aandacht en geef het woord aan de volgende spreker.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in het Gebouw "KEN U ZELVEN", de Ruyterstraat 41, d e n H a a g.
Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk Uw vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

We gaan dan nu verder met een onderwerp naar Uw eigen keus. Wat mag het zijn vandaag?

- x Eerste vraag: De problemen van de verlegen mens en de oplossing ervan. Tweede onderwerp, indien er tijd voor is: Beleefd verzoek ik U om een uitgebreide behandeling van het onderwerp "Onsterfelijkheid der ziel"
- Ja, ik hoop dan dat degenen die dat eerste onderwerp heeft ingediend mij niet al te nijdig aan zal kijken als ik de onsterfelijkheid van de ziel toch eigenlijk wat belangrijker vind dan de problemen van een verlegen mens, want de problemen van een verlegen mens, dat kan ik U wel zeggen, is uiteindelijk alleen maar dit: dat hij niet in staat is zich te realiseren dat hij net zo goed is als een ander. Dat is het grootste probleem van een verlegen mens. En wat ik in een paar woorden kan zeggen daar behoef ik uiteindelijk geen uitgebreide rede over te houden. Maar ik zou zeggen de onsterfelijkheid van de ziel dat is wat anders, want als we aannemen dat de mens een ziel heeft, ja, dan moeten we ook aannemen dat die ziel het hoogste is van die mens. Als je zegt: de mens is stof en verder niets, nu ja, dan vertel je mij maar dat ik een fantast of een fantoom ben, dan neem ik er desnoods ook nog genoeg mee want ik weet beter. Maar een ziel dat is de kern van de levende kracht in een mens. Wanneer een mens dood is dan blijft die geest bestaan, goed, maar die geest is een bewustzijn, is eigenlijk een bewustzijn met verschillende uitingsmogelijkheden. De ziel is tegelijk minder en meer dan dat; de ziel is de kracht die dit bewustzijn in stand houdt en haar het bestaan mogelijk maakt. Ze is echter tevens in zichzelf niet bewust van de verschijningsvorm als een volledige ik-heid; ze ziet haar zuiver als een deel van het eigen-ik. Nu komt natuurlijk de vraag: waar komt die ziel dan vandaan? Wel, wanneer we logisch zijn dan moeten we zeggen: er is ergens een scheppende kracht, dat is de oerkracht en die oerkracht die noemen we normalerwijze God. Vanuit deze kracht is alles ontstaan. Ja, dan moet er ook die ziel uit ontstaan zijn. Maar als die God nu onvergankelijk is, hoe kan er dan iets uit die God ontstaan dat wel vergankelijk is, dan zou hij dus in zichzelf iets vergankelijk moeten hebben en daardoor alweer geen God zijn. Zo is het probleem van de onsterfelijke ziel eigenlijk dit: is de ziel een deel van God? En daarom lijkt het mij verstandig dat ik U - waar het over onsterfelijkheid gaat - eens even eerst spreek over alle dingen, niet alleen over die ziel. Er bestaat een hele hoop geleerdheid en kennis op de wereld en wanneer ze het allemaal uitgezocht hebben dan zeggen ze: ja, we kunnen de stof tot hele kleine deeltjes uit elkaar halen, we kunnen dit en we kunnen dat, maar ergens is een kracht, dat is het begin. Hoe ze zich die kracht voorstellen, nu ja, dat kan verschillen, maar ergens is een begin. Dan blijkt verder dat niets teniet gaat, er kan

niet zo maar iets verdwijnen zonder dat er iets anders voor in de plaats komt. Als je in een kachel steenkool verbrandt dan blijft er over warmte in een vorm van kracht, er blijft over as, restanten waarin een zekere zuurstofverbinding plus een hoeveelheid gassen, nietwaar, en zelfs andere stoffen etherische, meer etherische stoffen die dan in dat vuur verdampt zijn. Je kunt niet zeggen: "als ik een stuk steenkool verbrand dan is het weg", je kunt alleen zeggen: het is omgezet in andere stoffen. En wanneer je dat nu puntje bij paaltje uit zoudt gaan rekenen dan kom je waarschijnlijk tot de conclusie, ik geloof tenminste wel dat ze daar de instrumenten al voor bezitten om dat te doen, dat als je alle kracht samenrekent dat je komt tot het totale kracht-potentieel van het geheel. Dus wat er was blijft er; de vorm verandert maar de rest blijft bestaan. Wanneer dus eigenlijk geen wereld ten onder kan gaan maar veranderen van vaste materie in stralende materie, wanneer een mens wel kan sterven maar dat lichaam van hem niet ophoudt te bestaan maar onmiddellijk wordt omgezet in andere stoffen, dan kunnen we ook veilig aannemen dat het zo het geval is met alles wat er verder in die mens zit, dan zou dus geen enkele gedachte verloren kunnen gaan, ze kan omgezet worden maar de kracht van die ene gedachte blijft voortbestaan. En laten we het nu eens op z'n meest critieke basis stellen d.w.z. al het geschapene is alleen maar een goddelijke gedachte, zonder meer, dan zou daaruit al voort moeten komen dat het geheel wel als zodanig onvernietigbaar is, het kan wel op een andere manier, dus het kan veranderen van vorm, het kan op een andere manier tot uiting komen, maar het blijft zichzelf gelijk, het blijft een totale hoeveelheid kracht en er gaat niets af en er komt niets bij. Nu, dan gaan we weer naar die ziel. Als er een ziel is dan moeten we aannemen dat die uit God komt, aangezien er niets anders bestaat dan God in den beginne, moet noodgedwongen die ziel een deel dus zijn van een God, net als al het andere. Die ziel kan dus niet ten gronde gaan, zij zou misschien, zoals de andere dingen, van vorm kunnen veranderen maar ze kan niet helemaal zo één, twee, drie, hoplakee, weg, er is geen ziel meer. Ze kan ook niet langzaam verkomen of sterven, ze bestaat. Nu dan gaan we verder kijken; wat is die ziel nog meer? Is ze de draagster van een bewustzijn? Neen, ze uit zich in een bewustzijn, ze brengt haar eigen eigenschappen tot uiting en komt daardoor waarschijnlijk tot een bewustzijn van zichzelf; ik zeg waarschijnlijk, want dat weet ik ook niet zeker. Nu dan kunnen we vanzelf gaan zeggen: die ziel is dus uit God, die kan niet ten ondergaan. Maar wat hebben we nog meer ontdekt? Die ziel is het middelpunt van het menselijk-ik en ze is tevens de directe relatie tot het goddelijke. Nu kunnen we ons niet voorstellen dat een kernpunt zo gauw ten onder gaat en zolang als er dus een schepping bestaat zal zo'n kernpunt van waaruit een deel van de goddelijke schepping als het ware verder geprojecteerd wordt, blijven bestaan. Zolang dus God het bestaan van enigerlei schepsel of van enigerlei schepping toegeeft, moet ook de ziel bestaan. En dan zult U zeggen: ja, dat is theologisch en filosofisch misschien juist, maar geeft mij nu eens de practijk. Wel, als er geen ziel zou zijn hoe zou het dan kunnen dat de mens werkelijk leeft? Dan zou het alleen maar chemie zijn, dan zou het theoretisch toch mogelijk moeten zijn om een levend en denkend en werkend mens tot stand te brengen alleen door eenvoudig de boel weer in elkaar te zetten. Maar al zou je alle weefsels na kunnen maken, alle zenuwweefsels, alles wat bestaat, dan zou er toch helemaal nog geen mens zijn, je zou alleen een lichaam hebben. Dus er is een bepaald iets wat de waarneming ontsnapt, er is een bepaald deel van een bewustzijn dat zelfs boven het waarneembaar onderbewuste uitgaat; er moet dus een geest zijn. Maar als ik een geest aanneem, dan kan ik ook verder gaan, dan kan ik zeggen: wanneer ik een geest aanneem kan een deel van die geest wel de ziel zijn, dat kan ik er zo niet uitvissen. En zo kun je zelfs, zuiver wetenschappelijk gezien, komen tot een waarschijnlijkheid van de ziel. Je kunt bewijzen de zekerheid van een geest, het voortbestaan ervan is moeilijker te bewijzen hoor, dat zeg ik er meteen bij. Dan kom je weer in de theologie terecht. Maar dat er een geest is, dat er een zekere etherische substantie is die zich in het menselijk lichaam bevindt en ook in het dierlijk lichaam overigens en door het proces van de dood daaraan onttrokken wordt, ook al zou dat gebeuren onder een volkomen dicht afgesloten kolk, dus dat er niet van een vervluchtiging sprake kan zijn, nu ja, dan moet je toch ook maar aannemen dat er iets dan de geest is. Hoe die geest eruit ziet, wat hij precies is kun je ook niet zeggen. Maar als dit iets er is, dan kunnen we ook wel zeggen: dan zal dat ook wel de ziel zijn, want als het er niet is, is er geen leven, als het er wel is, is er wel leven. En dan zou je op die manier ook nog kunnen zeggen: er bestaat dus een kracht die niet vernietigd wordt door de dood. Blijft het raadsel: zou dit misschien dan later vernietigd kunnen worden? Wel, zolang als we dat nemen als een bepaalde vorm of wezen, ja, maar dan zitten we weer in het rijk van de speculatie. Wetenschappelijk gezien kun je er wel op speculeren of een mens voortbestaat in een persoonlijke vorm of niet, maar dan ben je ook aan het uiterste, maar je kunt nooit ontkennen dat er iets meer is dan alleen maar een lichaam en dus kun je ook niet ontkennen m.i. dat een ziel een mogelijkheid is. Maar neem ik een ziel aan

dan moet ik ook aannemen een oerkracht waaruit die ziel geboren wordt en dan sta ik weer voor hetzelfde probleem. Zolang die kracht bestaat bestaat de ziel. En dan krijg je alleen de laatste vraag: is die ziel dan werkelijk onsterfelijk zoals wij ons die voorstellen? We denken altijd aan de ziel als het kernpunt van een persoonlijkheid, en dan moet ik eerlijk zeggen, dat zou ik nog kunnen betwijfelen. Ik kan mij voorstellen dat de behoefte tot persoonlijk leven voor de ziel ophoudt te bestaan wanneer ze zichzelf erkend heeft, want dan weet zij dat zij een deel van God is, zij kent God als het ware en heeft dus geen behoefte om zich tegenover God te stellen als een individu, ze is een tevreden deel van een groot geheel. En dan geloof ik wel dat er een deel van de persoonlijkheid ophoudt te bestaan. Hoever zich dat uitstrekt, ja, dat weet ik ook niet, want per slot van rekening, als ik het zover had gebracht, dan zou ik op het ogenblik niet hier zitten en met U praten en dat geldt voor al mijn collega's al precies zo, dus die behoef ik het ook niet te vragen. Nu dan heb ik hier gesproken over de onsterfelijkheid van de ziel. Ik hoop dat U het voldoende vindt zo, maar als het niet zo is dan vertelt U het maar waar de fout schuilt, dan wil ik er nog wel verder op ingaan. Nu, geen liefhebbers? Dan kan ik nog wel even een paar minuten wijden aan die verlegenheid. Per slot van rekening, als de tijd er voor is, waarom zou ik het dan niet doen? Er is niets zo ellendig voor een mens als om verlegen te zijn. Hij is zo geïmponeerd door de omstandigheden, door andere persoonlijkheden, dat hij het gewoon niet waagt om te zeggen wat hij denkt. Zo'n mens heeft altijd en voortdurend te maken met een reactie die telat komt. Je kunt nooit het juiste woord vinden wanneer je het nodig hebt, je weet niet de juiste houding aan te nemen en je begaat meestal een hele hoop flaters terwijl het niet nodig is. Waar komt dat nu eigenlijk door? Want dat is toch geloof ik voor mij het belangrijkste. Bent U wel eens bij een bovenmeester geroepen zo als klein jongetje, of klein meisje? U weet wel zo'n strenge menheer met grijze haren, misschien nog wel met een lorgnetje op z'n neus, die je zo bestraftefend aan zit te kijken en zegt: tjonge, jonge, jonge wat heb je daar nu gedaan? En als je dan voelt dat je werkelijk wat misdaan hebt als kind, dan ben je werkelijk diep onder de indruk en dan weet je ook niet wat je zeggen moet, wordt je verlegen, nietwaar? Je krijgt zo van die extra rode kenen, je staat met je handen op je rug te friemelen, je draait eens een beetje heen en weer en zou overal willen zijn behalve juist daar. En dat is heus geen schuld bewustzijn hoor, want dat is meestal zo erg niet, dat is doodgewoon, je weet geen raad met de situatie. Maar als je nu bij diezelfde bovenmeester moest komen en dat je van tevoren wist dat hij je een pluimpje zou geven, nu ja, dan was je er helemaal niet mee verlegen; dat kun je best hebben, want je wist, ik ben goed en hij waardeert me en hij zal me heus niet op de een of andere manier voor gek zetten, dus was je blij dat je naar hem toe mocht en anders dan hadt je, laten we zeggen, grondig de smoor in. Wat is nu een verlegen mens? Een verlegen mens die beschouwt eigenlijk de hele wereld als iets waartegenover hij een zekere schuld heeft. Hij heeft zo het gevoel: "ja, ik mag dit niet en ik kan dat niet" en ja "die zijn zo knap", enfin hij is helemaal in de war, hij is gewoon van de kook, waarom? Omdat hij zich niet realiseert dat hij gelijkwaardig is. Wanneer zien we verlegenheid bij mensen die anders zo'n grote mond hebben? Wij spreken ook weer uit de verleden tijd. Maar vroeger als een werkmán - en dat was een goeie werkmán hoor - bij zijn baas op het matje kwam om hem wat te vragen, dan was hij verlegen, dan stond hij te draaien en dan kon hij niet uit z'n woorden komen, waarom? Hij zag de baas als iets wat veel hoger stond. Ja, maar dat is natuurlijk helemaal fout; die werkmán was ook een mens en die baas was ook een mens en per slot van rekening je kunt geen goed mens maken met tien duizend gulden en je kunt iemand niet tot een kwaad mens stempelen omdat hij toevallig maar een paar centen in z'n zak heeft. Je kunt geen mens met grote geestelijke gaven een bijzonder goed mens noemen omdat hij nu toevallig begaafd is, en een ander een slecht mens omdat hij stom is, laten we maar eerlijk zeggen. Als een verlegen mens zich dat gaat realiseren: ik ben net zoveel waard als ieder ander en mijn woord heeft evenveel kracht als dat van die ander en ik kan het zeggen, ja, dat moet je niet naderhand zeggen hoor, "ik had het kunnen zeggen", want dan krijg je zo iets van die man die zei: "ja, hij zei tegen me "kinkel" en toen wist ik op dat ogenblik niets te zeggen maar ik had tegen hem moeten zeggen" en dan komt er een hele zeel. Dat is natuurlijk niets, maar hij moet doodnuchter denken: ik mag toch die mens aankijken, ik mag toch rustig de hele wereld in de ogen zien, ik ben niets kwaads, ik ben niets slechts, mijn gebreken zijn nu toch niet zo van dien aard dat ik daardoor een onmens word en ik heb toch ook mijn goede eigenschappen, laat die anderen maar komen; als ze daar komen met dat hele gezelschap en ze vinden me vervelend spijt het mij voor hen maar het kan mij niets schelen, ik offer mij niet op voor anderen door mijzelf weg te cijferen in sociale zin, ik ga niet zeggen: ja, maar ik ben zo klein, ik kan dit niet en ik durf dat niet, en ik kan zus niet en ik kan zo niet, maar je zegt heel rustig: verdorie, kan ik het nu of kan ik het niet? Natuurlijk kan ik het, ik ga er regelrecht opaf en ik spreek ze aan, ik zeg het, ik doe het. Je gaat ge-

woon recht op je doel af. En als je dan maar zorgt dat je met dat tikkertje van binnen het zo'n beetje eens blijft, dat je geen gekke dingen doet waarvan je zelf weet dat ze niet goed zijn, dat ze niet mogen, nu ja, laat dan die wereld toch met rust, dan heb je geen problemen meer. En dan zullen ze in het begin zeggen: "nu die valt mee", maar op een gegeven ogenblik dan zeggen ze: had je nu vroeger gedacht dat hij zo verlegen was? Verlegenheid is gewoon een soort minderwaardigheidscomplex, anders niet. En iemand die verlegen is daar heb ik medelijden mee, maar ik zeg aan de andere kant: dat is je eigen stomme schuld; probeer nu maar eens eerst in dat holle brein van je te halen de gedachte dat je ook meetelt in de wereld, net zo goed als ieder ander. En dan behoef je er geen misbruik van te maken, maar je hoeft je dan ook geen enkele keer terug te trekken. En als je eenmaal zover bent dat dat er van binnen inzit: ik ben net zoveel waard als een ander want ik probeer het ook goed te doen, dan zijn we klaar. Dan hoeft er verder niet meer over gesproken te worden, dan gaat hij hoe langer hoe meer normaal reageren. Nu dan heb ik twee onderwerpen achter elkaar afgehandeld; ik geloof dat het tijd wordt dat ik U de kans geef om een ogenblik lucht te gaan happen, dus ik wens U allemaal een prettige avond toe en ik geef het medium vrij. Goeden avond.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan J.L. Buitendijk, Buys Ballotstraat 11, d e n H a a g.
U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden,

Ik mag dan voor U de VRAGENRUBRIEK behandelen. U weet het, persoonlijke vragen worden niet beantwoord of alleen wanneer ze betrekking hebben op dingen die van algemeen belang zijn. Mag ik U verzoeken om te beginnen?

x Uit welke verschillende lichamen is het menselijk wezen opgebouwd? Op welke wijze kunnen deze lichamen elkaar beïnvloeden?

- Juist, het menselijk lichaam is opgebouwd allereerst uit een grof stoffelijk lichaam, daarin bevindt zich een z.g. etherisch lichaam dat in hoofdzaak is samengesteld uit elektrische spanningen. Deze elektrische spanningen - fijne elektrische spanningen dus - beïnvloeden het spierweefsel, geven daaraan levenskracht e.d. en zorgen voor de opbouw. Door de beïnvloeding hiervan kan dus de mens leven. In de uitstraling hiervan wordt ook tevens gezien de al of niet gezondheid van bepaalde lichaamsdelen, is dus in de uitstraling daar merkbaar. Daarenboven gaat een - ik zou willen zeggen - werkelijke geest, dat is een geestelijk voertuig dat in de sferen thuis hoort eigenlijk en dit gaat iets verder daarover, is over het algemeen tamelijk eivormig en bestaat in hoofdzaak uit de gedachten-impulsen, daarin is tevens gezeteld de uitvoerende wil die door concentratie dus in staat is de hersens te beïnvloeden en de niet willekeurige bewegingen te richten; de niet instinctief en niet automatische bewegingen worden door dit lichaam uiteindelijk geïnspireerd en tot stand gebracht, het is tevens de behouder van het stoffelijk denkvermogen in zover dit niet in de hersens zetelt, het is dus het intuïtieve ook tevens wat er in zit. Daaronder treffen wij wederom een voertuig dat van nog fijnere aard is; dit is over het algemeen niet zichtbaar in de uitstraling van de aura en heeft als speciale functie het levensbewustzijn en het optekenen van die ervaringen die zuiver emotioneel of gevoelsmatig zijn. Dit gevoelsleven is soms te zien als een vlamming aan de rand van de aura, dan heeft U met dit werkelijke lichaam te doen - in andere gevallen ziet U het alleen als een verklaring in de buitenste rand aura, in de differentiewerking die plaatsvindt met de wilsaura, de uitvoerende aura dus waarover ik zoëven sprak. Dan hebben we daarachter nog een wilsvermogen plus een bewustzijn. Dit bewustzijn is zover als wij weten niet meer van de aard die wij kennen, maar weet gevoel en weten te vereenzelvigen, komt door de projectie van de eigen persoonlijkheid dus tot weten zonder meer. En daarachter vinden we dan nog een voertuig dat waarschijnlijk de ziel is, maar waarvan we niet met zekerheid durven zeggen of het inderdaad de ziel is, wij weten alleen dat zien wij als een levenslicht, nietwaar, waaraan wij geen speciale functie meer toe kunnen kennen. Dit levenslicht is in ieder geval een stralend vermogen dat zijn krachten overgeeft aan alle daaronder gelegen geestelijke lichamen en zo dus indirect ook aan het stoffelijk lichaam. Ik hoop dat ik daarmee de vraag voldoende beantwoord heb.

x Is het begrip potentia bij Suárez wezenlijk verschillend van het begrip potentia bij Thomas van Aquino en indien er verschil is waarin bestaat dit dan?

- Het zou een heel betoog vragen om dat helemaal duidelijk uiteen te zetten. Het verschil bestaat hoofdzakelijk in het aannemen van potentie als een goddelijke macht door á Kempis, waarbij het totaal der gebeurtenissen aanwezig is en verwerklijkt kan worden door de eigenwilsacte. Ik meen dat het bij Suárez anders is. Ik hoop dat dat voldoende is op het ogenblik. Als U later nog eens een keertje meer tijd heeft, kunt U die vraag nog eens herhalen en zelfs desnoods als onderwerp stellen, daarvoor is het belangrijk genoeg; het is van zuiver

filosofische aard.

- x Kunt U ons in hoofdlijnen de filosofie van Jung duidelijk maken? In welke voornaamste stellingen verschilt hij van Freud?
- Ik geloof dat de voornaamste verschillen tussen Jung en Freud zijn gelegen in het feit dat Jung minder dan Freud het automatisme en de sexuele drijfveer ziet als drijvende kracht voor alle handelingen, daden en bewustzijnstoestanden. Ik geloof dat dit voldoende is, want dat zijn vragen, als ik die ga beantwoorden dan neemt het teveel tijd en we zullen dus eerst proberen om de vragen af te werken. We kunnen event. ook later die vraag nog gaan stellen.
- x Hoe komt het dat de intelligenties die door middel van het medium tot ons spreken, de thans gebruikelijke taal en termen gebruiken? Soms wel, welke men alleen uit de volksmond hoort?
- Nu, dat is heel begrijpelijk. Per slot van rekening een ieder van U heeft een bepaalde hoeveelheid klankherinneringen en woordherinneringen in zijn eigen hoofd zitten. Wanneer wij van een medium gebruik maken, dan maken we dus van deze klankherinneringen gebruik en wij bespelen als het ware het totaal van woordherinneringen, in de hersens van het medium aanwezig, als een soort orgel, waarbij wij componeren een bepaalde taal, deze taal is over het algemeen dus onderhevig aan bepaalde gewoontegebaren, gewoonteuitdrukkingen zelfs van het medium. Daar kunnen we nu eenmaal niet omheen komen, willen we niet overgaan tot aparte klankformulering en in dat geval zou ik zeker niet zo vlug kunnen spreken als ik dat op het ogenblik doe, waarde vrienden.
- x De levende God van Bôjen Rhâ, hoe ziet U dit boekwerk en hoe klinkt Uw aanbeveling?
- Nou, ik weet over het boek te weinig om te zeggen of ik het al of niet aanbevelen kan, ik zal het echter informeren en zal proberen U nog deze avond daarop antwoord te geven. Lukt me dat niet dat hoort U het zeker een volgende avond.
- x Wat moeten we verstaan onder de theorie der R.K. kerk dat op de dag van "Het Laatste Oordeel" de doden zullen opstaan uit het graf met een verheerlijkt lichaam?
- Wanneer wij zien "Het Laatste Oordeel" als een opheffing van de scheiding tussen de verschillende sferen, wat gezien de uitdrukking daarvan, daarover o.a. door Johannes gebruikt, lezen, dan kunnen we zeggen dat het opstaan met een verheerlijkt lichaam betekent de vereniging van alle sferen, waarbij de stof dus wordt aangepast aan de hemelse sfeer, hierdoor tevens wordende een ontkenning voor een ieder die geestelijk niet in staat is een dergelijk verheerlijkt lichaam te dragen, vandaar de scheiding tussen de bokken en de schapen. Ik hoop dat het voldoende is.
- x Wat is er de oorzaak van dat kanker tegenwoordig zoveel voor komt? Is er een geneesmiddel tegen?
- Er is geen direct geneesmiddel tegen, er zijn wel verschillende behandelingen mogelijk om de ziekte tot inkapseling te brengen. Daarover is door ons reeds meermalen gesproken, maar we zullen het event. ook een andere keer nog weer eens uitvoeriger herhalen. Oorzaak van de kanker: hoofdzakelijk de leefwijze van de mensen op het ogenblik, zijn voedingswijze, het gebrek aan beweging etc. De mens leeft buitengewoon ongezond zoals U weet, voert een betrekkelijk zittend leven, ademt over het algemeen niet zeer zuivere lucht in en heeft bij de weinige lichaamsbeweging over het algemeen veel voedsel, en veelal ook dierlijk voedsel, tot zich genomen. Dit heeft tot gevolg dat door de leefwijze en de voeding tezamen reeds een mogelijkheid tot kanker wordt geschapen. Wanneer we nu verder in aanmerking nemen dat de meeste mensen tegenwoordig een groot aantal giften gebruiken als genotmiddel, denkt U maar eens aan cafeïne, nicotine e.d., om niet te spreken van alcohol, dan zult U begrijpen dat door een regelmatig ondermijnen van het lichaam door dergelijke geneesmiddelen - terwijl het door de leefwijze zelf al verslapt en zwak is - de mogelijkheid tot het ontstaan van kanker in sterke mate bevorderd wordt. Ik hoop dat het voldoende is op het ogenblik.
- x Het aantal bewoners in de wereld neemt steeds toe. Hebben deze nieuwe mensen al een reïncarnatie medegemaakt, of waar komen deze nieuwe zielen vandaan? Er werd mij door iemand gezegd dat alleen hoogstaande personen reïncarneren, dat deze nieuwe mensen geen ziel hebben. Is dat waar?
- U moet niet zeggen het aantal mensen, maar het aantal levende wezens op aarde. En wanneer U het aantal levende wezens gaat bekijken dan zult U zien dat de mensheid aanmerkelijk is toegenomen maar dat daartegenover verschillende andere soorten levende wezens practisch uitgestorven zijn, die vroeger in groten getale aanwezig ware. Hieruit alleen kunt U reeds afleiden dat er geen aantal nieuwe zielen is, maar dat er een voortdurende verdergang is, waarbij de mens gekomen is reeds tot een bepaald punt van een bewustzijn die in het dier nog niet aanwezig is, maar door het dier kan worden gevoeld, zodat het dier b.v. een grote mate van zelfopoffering, genegenheid en bewustzijn reeds kent - denkt U eens aan een paard - in staat is om event. als mens te incarneren. De incarnatie van de mens als mens wederom, is over het algemeen niet afhankelijk van het al of niet hoogstaand zijn, maar wel van de behoefte die daarvoor bestaat. Een niet hoogstaand

mens kan event. in andere sferen een zodanige bevrediging vinden voor zijn leven dat hij voorlopig in die omgeving blijft. Het is dan niet zeker of hij bij een latere reïncarnatie inderdaad weer op aarde terug zal keren. Een hoogstand mens zal over het algemeen niet behoeven te reïncarneren maar dit alleen doen wanneer hij een bepaalde taak te vervullen heeft. We kunnen dus de conclusie trekken dat de doorsnee van degenen die als mens reïncarneren de middelmaat zijn, de middelmaat die op het ogenblik naar de perfectie toestreeft, en hieruit zou de conclusie te trekken zijn dat binnenkort het aantal mensen op aarde weer moet gaan afnemen, daar de top niet meer reïncarneert, terwijl ook het dierenrijk zover beneden de mens staat over het algemeen reeds, dat ook daaruit geen nieuwe grote toevloed van zielen te verwachten is. Ik hoop dat dit voldoende duidelijk is.

x Wat is de beste geneeswijze voor een kaakholte-ontsteking?

- Wanneer zij in gevorderde staat is, is de beste wijze om het omliggende weefsel zoveel mogelijk te neutraliseren d.w.z. te voorkomen dat daarin nieuwe ontstekingsaarden zich vormen, de ontsteking aan zichzelf over te laten en verder een zo mogelijk versterkende voeding te gebruiken, rust, warmte, de beste methode. Wanneer het in het begin is, het toevoegen aan het lichaam van die stoffen die bacteriëndodend zijn, en wel in zodanige mate dat absoluut gerekend kan worden dat het gehele deel der bacteriënstam dat de ontsteking veroorzaakte, plus de soortgenoten die in de bloedbaan en de weefsels aanwezig zijn, vernietigd worden. Zou dit niet het geval zijn dan zou de versterkte bacterie later een heviger ontsteking tot stand brengen. Verder is ook nog mogelijk een genezing door instraling, maar dit betreft het gebruik van geestelijke kracht en behoort dus niet direct tot de geneeskunde. In een dergelijk geval kunt U door instraling verkrijgen een isolering van de infectiehaard, versterking van de omliggende weefsels, een contractie van die omliggende weefsels op zodanige wijze dat hierdoor de vochten ontstaan en dergelijke zich een baan moeten breken. Tijdelijk verheft de pijn maar deze verhevigde pijn dan ook gevolgd door een veel snellere oplossing van de ziekte als zodanig, tenietdoen der infectie. Ik hoop dat het voldoende is.

x Welke zijn de invloeden die bij "kruis en bord" het kruis in beweging doen komen? Op welke wijze kan men de ongewenste invloeden buitensluiten, opdat men zich kan verzekeren van betrouwbare uitkomsten?

- Het laatste lijkt mij betrekkelijk moeilijk. Kruis en bord, krachten die aan het werk zijn, in gevallen dat werkelijk sprake is van geestelijk verkeer. Het is vaak n.l. zo dat resultaten worden bereikt, niet door het optreden van geesten, maar alleen door de vermoeidheid van de spieren die beginnen te trillen, daardoor het volgen van het kruis, waardoor de gedachten van de aanwezigen, bewust of onbewust worden uitgedrukt op het bord. Wanneer dit niet het geval is en de geest werkelijk aanwezig is, wordt tussen de aanzittenden een magnetisch veld gevormd; de eigen uitstraling hiervan heeft het vermogen om tijdelijk de zwaartekracht graviteitsch op te heffen. Deze opheffing van graviteit en het weer vergroten van graviteit betekent dan de druk die op het kruis wordt uitgeoefend. De geesten die hiervan gebruik maken zijn altijd diegenen die zich aangetrokken voelen tot het geproduceerde veld. Wilt U een zo hoogstaand mogelijk resultaat hebben dan zult U dus moeten proberen om ook met een zo hoogstaand mogelijke kring te werken en zeker niet in enigszins spottende of nieuwsgierige zin aan het werk te gaan. In een dergelijk geval zult U in ieder geval zoveel als in Uw vermogen is boze geesten uitsluiten. Het is niet mogelijk echter om elke spotgeest en om elke grappas te verbannen van dat kruis, want U heeft niet het vermogen om deze te herkennen. Het enige wat U daaraan kunt doen is, wanneer een dergelijke geest zich van het kruis heeft meester gemaakt, het kruis neerzetten en U verwijderen uit de kring waarin U gezeten hebt; onderbreekt U ongeveer 5 minuten en daarna kunt U voortzetten, er wordt dan een nieuw veld opgebouwd en de mogelijkheid bestaat dat een nieuwe geest zich uitdrukt door dit zeer primitieve middel. Ik hoop dat het voldoende is.

x Openbaringen 2 - 11: "Die overwint zal van de tweede dood niet beschadigd worden." en op 20 - 14 staat: en de dood en de hel werden geworpen in de poel des vuurs, dit is de tweede dood. Indien het U mogelijk is dit te verklaren, bij voorbaat mijn dank.

- Uitdrukking van een visionaire waarheid, de waarheid is dus in symbolen uitgedrukt. Vuur, vernietiging. Wanneer iemand niet bereiken kan een geestelijk standpunt waardoor hij zich bekennt tot God in een bewuste vorm, kan hij alleen God aanvaarden in een onbewuste vorm. Wanneer dus de aanvaarding van God een noodzaak wordt in een "laatste oordeel" zal dit inhouden dat al datgene wat God niet bewust erkent, terug wordt gebannen tot de chaos en als zodanig wordt vernietigd. Wie echter God erkent en durft erkennen, in zijn eigen wijze niet God vreest maar God dient zal te allen tijde door God aanvaard worden en zal God kunnen aanschouwen en als zodanig blijven bestaan, dus de tweede dood in deze zin niet sterven, hij zal niet terugkeren tot de chaos maar hij zal blijven voortbestaan. Ik hoop dat dit voldoende is. Zo, vrienden, nu hebben wij geloof ik tamelijk snel alles afgehandeld, ja?

x Leiding. Ja, prachtig zelfs.

- Ik heb getracht om zo vlug mogelijk en zoveel mogelijk af te doen. Ik heb uit de aard der zaak enkele der belangrijkeren vragen laten liggen, daar die niet voor een dergelijke afdoening in aanmerking kwamen. Ik hoop dat U dit niet voelt als een critiek voor Uw eigen vraag, maar het is nu eenmaal nodig om een zekere schifting te doen plaatsvinden. Wanneer U op het ogenblik nog vragen hebt aangaande het nu besprokene of andere vragen die U kort kunt formuleren, wil ik ook deze nog beantwoorden.
- x Kunt U ons iets zeggen over de oorzaak van stotteren?
- De oorzaak van stotteren is over het algemeen een te snel denken; door een te snel denken komt een herhaling van hetgeen men zegt steeds naar voren, de tong kan niet mee met het denken. Het is dus noodzakelijk zich aan te wennen langzamer te denken en dus niet te verlangen teveel tegelijk in woorden uit te drukken. De veelheid van hetgeen men zeggen wil is over het algemeen de aanleiding tot stotteren. Wanneer men met iemand contact heeft en deze vraagt Uw aandacht op, dan zal het bedwang dat U heeft gehad totnogtoe op Uw eigen gedachten en dus ook op Uw spraakimpulsen verminderen en U zultheviger stotteren dan anders. Wanneer U zich aanwent om langzaam te spreken dan zal dit stotteren zeer zeker verminderen en uiteindelijk wegvallen. Hier heeft U dus de oorzaak van stotteren.
- x Ik bedoel het stotteren van kinderen.
- Het stotteren van kinderen is toch precies hetzelfde. Een kind denkt over het algemeen nog veel vlugger dan een volwassene en als U het mij vraagt vaak veel juister ook, vandaar dat er zoveel ondeugende kinderen zijn die zeggen wat ze niet moeten zeggen; ze observeren te juist en ze drukken het te juist uit. Hebben we verder nog vragen, vrienden? Neen? Dan zult U het mij niet kwalijk nemen als ik nu het woord overgeef aan een spreker die nog een kort woord tot U zal richten voordat "het schone woord" de avond voor U besluit. Ik dank U voor Uw aandacht. Ik wens U allen een goeden avond.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.- op giro 517676 ten name van J.Rientjes, Havenkade 60 te Scheveningen (tel.554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost. **VAN ALLE REEDS VERSCHENENEN NUMMERS HEBBEN WIJ STEEDS EXEMPLAREN IN VOORRAAD!**

Goeden avond vrienden,

Onze Orde is niet in staat om U met Allerzielen een dienst te houden en dat is ook niet noodzakelijk, maar wij hebben aan de andere kant toch wel de behoefte om U op bepaalde punten nog te wijzen. U viert Allerzielen en U denkt dan ontzagge-lijk veel aan de geest, vooral van diegenen die U na staan, nagestaan hebben volgens Uw mening misschien. Deze gedachtengang kan ik alleen slechts eren, maar in Uw wereld zijn er andere dingen nodig dan alleen maar het herdenken van hen die aan Uw wereld onttrokken werden. In Uw wereld leven vele mensen in duisternis, en deze duisternis ontstaat o.a. door een gebrek aan levensonderhoud en levensvreugde, een gebrek misschien aan datgene waarnaar zij verlangen, als daar zijn: een juiste ontspanning, een binding met een groep waarin zij zich thuis kunnen voelen, de mogelijkheid om anderen goed te doen, want geloof mij, niet alleen het zelve goeddoen is voldoende wanneer U de wereld haar recht wilt geven. U zoudt toe moeten staan dat ook anderen U een dienst bewijzen, daardoor ook hun eigen levensvreugde vergrotend. En wanneer U nu overgaat tot een herdenking van alle gestorvenen en U wilt die dag vieren, dan zou ik U - ook namens al mijn Ordebreders in mijn sfeer - willen vragen, doe dat nu niet eens een keer met een sentimenteel bloemetje, doe dit nu niet eens een keer met een verheerlijkt kijken naar een kaarsvlammetje alleen. Dat U bloemen schenkt, goed, dat U kaarslicht wilt zien, uitstekend, maar doe een daad die werkelijk wat betekent voor de geest, probeer omwille van al die zielen die men dan over de wereld herdenkt, één mens, één enkele mens gedurende enkele minuten - dat ik toch niet teveel gevraagd - wat gelukkiger te maken. Probeer dat te doen, niet naar Uw eigen wens en verlangen, maar probeer dat te doen door hen op hun eigen wijze gelukkig te doen zijn. En wanneer U dit gedaan heeft en U voelt in U het vermogen en de kracht om nog iets meer te doen, denkt dan aan al diegenen die niet meer op aarde herdacht worden met een Allerzielenfeest. En om hunnentwille, omwille van deze vergetenen, helpt de lijdende mensheid, doe dat met een klein offer. Er is nood genoeg in de wereld en er zijn rampen genoeg om U toch zeker gelegenheid te geven, ook voor de onbekenden, voor de vergetenen één kleine liefdedaad te stellen. U weet, onze Orde predikt U de naastenliefde en de verdraagzaamheid. Dit betekent dat wij van U verwachten dat U daarnaar zult streven op alle dagen, maar wij verwachten toch zeer zeker van U dat, ofschoon dan deze Orde niet bijeenkomt op deze buitengewone dag, degenen die voelen voor die Orde, die iets begrijpen van haar ideaal, die iets aanvoelen van de noodzaak van opofferende naastenliefde, laten die dan de dag vieren op een betere wijze, door met ons te trachten de mensen op de wereld wat meer licht, wat meer kracht, wat meer vreugde aan het leven te geven, want niets is zo belangrijk wanneer men leeft op aarde. De mensen die leven in het duister, in de somberheid van hun eigen gedachte,

in de noodtoestand misschien waarin zij door maatschappelijke omstandigheden gekomen zijn, de mensen die verlaten zijn, ja de uitgeworpenen van de maatschappij misschien, die toch ook recht hebben, recht zeg ik, op een deel van de naastenliefde die ge zelfs Uw vijanden niet moogt weigeren. Geef hun dat waarop zij recht hebben, minacht niet de mensen en zeker niet op een dag als Allerzielen, tracht U eens niet te ergeren aan mensen die volgens U misschien wat te haastig, wat teveel zich naar voren dringend door de wereld gaan, maar tracht zelfs hun de vreugde en de bevrediging te geven dat ze U eens een keer te vlug af zijn geweest, gun hun dan deze kleine vreugde. Zolang het niet gaat om het geestelijk heil, om het geestelijk heil van Uw medemensen, is het goed zelfs, dergelijke mensen een dergelijke vreugde te gunnen. Vraag U niet af: "wat krijg ik terug voor wat ik geef", maar geef, geef niet in geld, geld dat is de dooddoener in de wereld voor het feilen van het eigen-ik; geld dat is de dood van al't geestelijk

streven zelfs vaak en het wordt zo vaak misbruikt. Maar geef iets van Uzelve, een lach, een klein offer, een paar minuten van Uw tijd misschien, een kleine dienst die onaangenaam was, geef iets dat voor U van belang is. Gij zult, mijne vrienden, ervaren dat dit èn voor Uzelve èn voor degenen die gij dit ogenblik van zonniger en blijer leven hebt gebracht, betekent één schrede meer naar het grote licht dat ons aller doel is. Zo handelende maakt ge Uzelve wat vrijer. Maar wanneer ge dit doet, ook gedenkende de geest en vooral de verlaten, de niet meer herdachte of de misschien zelfs in haat en minachting herdachte geest, dan zult ge ook dezen, wanneer ze nog in het duister zijn, een straal licht geven. En indien zij leven in een lichte sfeer, zo zal dit licht van U ontvangen, door hen zoveeltemeer betekenen een kracht waardoor ook zij licht kunnen brengen daar waar duisternis heerst. En dit, mijne vrienden, wilde ik U op het hart drukken. En wanneer U voelt dat dit goed is.- wij zullen daar niet elke keer op terug kunnen komen, doet U het dan ook op andere hoogtijdagen. Vier Uw eigen hoogtijdagen, niet met van de wereld te vragen, maar de wereld te geven licht, kracht, levensvreugde. En dan zult ge misschien zo rijk zijn dat zelfs wij als bedelaars bij U komen vragen om een straal licht. Want niets stijgt sneller, niets bereikt grotere hoogte en grotere macht dan de mens die leert omwille van een ander zichzelf te vergeten. Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

Goeden avond vrienden,

HET SCHONE WOORD en met het "schone woord" zullen wij dan weer proberen om een improvisatie te geven die niet pretendeert literaire waarde te hebben, maar die toch wil zijn een waardig besluit voor deze bijeenkomst. En ik verzoek U om, waar ik de keuze wederom mijzelve voorbehoud, aan mij te geven een zestal of een zevental woorden waaruit wij dan een eindthese zullen samenstellen. Gaat Uw gang.

x ALLERZIELEN - LEVENSVREUGDE - HET KRUIS - VRIENDENDIENST - OFFERVAARDIGHEID - AANVAARDING - NAASTENLIEFDE - LIEFDE .

- Ja, mag ik misschien zeggen dat de wereld vaak foutievelijk liefde en naastenliefde verwacht. Wij zouden dan als volgt kunnen denken:

Wie op Allerzielen licht en levensvreugde wil schenken aan stof en geest, die moet in offervaardigheid de mens dienen, meer dan slechts een vriendendienst geven, om zo te komen tot een hoger bewustzijn en een beter aanvaarden van de goddelijke waarheid. Is dat voor U voldoende?

x Ja, zeker.

ALLERZIELEN

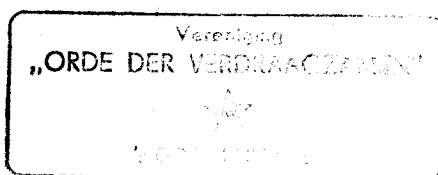
Wilgen die treuren
En regen die staag drupt,
Een gebeuren
In nevel en traagheid,
Een zoeken als het ware
Naar geest en naar kracht,
Een strompelend tasten naar waarheid.
Allerzielen, en mensen tot offer bereid,
Die trachten den geest licht te geven
En daarom, vol offervaardigheid,
Richten het aardse streven op liefde,
Naastenliefde,
En trachten te voorkomen strijd.
Mensen die niet slechts
Vriendendiensten bewijzen
Aan de wereld, door hen gekend,
Maar die zich wenden tot het zijn
Die heel de bent
Van het geschapene
Tezamen roepen en dienen willen,

Die begrijpen dat op aarde
Slechts het aanvaarden
Van de waarheid mogelijk is,
Wanneer men het gemis
Aan zelfzucht in het ik
Weet aan te kweken,
Wanneer men de dwang van gewoonten
En gebruiken weet te breken,
Wanneer men weet te komen tot
Aanvaarden van die ene grote waarheid:
Naastenliefde is een plicht!
Die daarom al hun kracht en weten
Op één groot doel hebben gericht.
Zij zijn ook dan op Allerzielen
De krachten, regerende 't Al,
Omdat geen kracht ooit zal ontplooiën
Zoveel als kracht ontbloeien zal
Aan hen die dienen.
Met Allerzielen staan de kaarsen
Brandend op het Hoog-altaar,

De priester draagt een zwart gewaad,
Of hult zich in een zwart talaar;
Gebaart en bidt en smeekt ten hemel
Om kracht voor heel het zielenheir
't Zijn niet slechts de symbolen,
God vraagt de mensen meer, veel meer
En zegt: gij wilt de zielen redden,
Wilt geven licht en geven kracht?
Dat kunt gij, indien ge wilt aanvaarden
De wet waardoor ik U
Ten aanzijn heb gebracht .
Ik heb in liefde U geschapen,
Gegeven heel het wereldrijk,
Ik geef U in de zon, in 't leven
In de natuur, dier liefde blijk,
Keer op keer,
Wilt gij, o mens, licht gaan geven
In duisternis? Zondig niet meer,
Vraag niet meer krachten voor Uzelve,
Machten voor het eigen-ik,
Tracht niet het eigen leven te verdedigen
En acht de laatste snik van meer belang
Dan het gewezen der wereld.
Gij, vraag toch niet om kracht aan Mij
Zolang gij zelve niet wilt offeren;
Vraag niet: geef mij Uw melodij
Die zoet is, rust geeft, vol van vrede,
Laat mij zijn zanger voor het zielenheir,
Maar keer o mens, eerst tot Uzelve
Uw eigen kleine ziele weer.
Tracht in Uzelve voort te delven
De kracht die Ik in U begroef,
Tracht om de poort van 't ik te openen,
Al gaan de deuren wel wat stroef,
Al is het moeilijk te begrijpen
Wat gij zijt en wie gij zijt.
Ik heb U kracht en licht gegeven
Licht en kracht der eeuwigheid.
Zo wilt gij licht aan anderen geven,
Richt dan Uw streven
Op de werkelijkheid,
Tracht inzicht te verwerven
In eigen zijn,
Tracht 't eigen-ik te ontdoen

Van het begeren,
Tracht te maken 't eigen wezen rein,
Dan zult gij 't grote zijn begrijpen
En door Uw offervaardigheid
Ook anderen geven nieuwe waarde,
Ontsluiten poorten van het hemelrijk.
Dan zult gij mensen, stof en aarde,
Maar ook onsterfelijke geest
Gaan door alle, alle sferen
Tot in het duister, onbevreesd,
Dragend met U 't licht des Heren.
Wanneer dan anderen tot U keren
En vragen: waarom is 't dat ik lijd?
Verwijt hun niet, maar wilt ze aan-
Gedragen door verdraagzaamheid ^{schouwen}
En geven licht van Uwe sterkte
En geven kracht
Uit Uwen macht.
Dan zult gij voor de Schepper werkend,
Herscheppend wat Hij eens voor allen
Tot aanzijn heeft gebracht;
Dan kunt gij, mens of geest
Zeggen: ziet mijn Schepper
'k Ben den weg gegaan
Die Gij bent voorgegaan,
'k Heb ontsleuteld het geheim
En ziet, ik spreek nu onbevreesd
Uwen groten heil'gen naam.
Heer, ik wil Uw kracht aanvaarden
Maar om te geven en niet meer,
Vervullend de wet van heel het leven
De grondwet ook van U mijn Heer:
Naastenliefde, zonder grenzen.
Zo kunt ook gij, gij kleine mensen,
Misschien bevrijd van geestelijke band-
Zijn een licht, een wonderkracht ^{den}
Die reikt tot in de verste landen
Van den geest. Zo kunt ook gij
God helpen bouwen, 't bewuste beeld
Van het eigen-ik,
En gij kunt op Uw God vertrouwen,
God, laat U nimmer, nooit alleen.
Maar gij, gij zelve moet streven,
Dat is de wet der eeuwigheid
En ook de wet van 't aardse leven.

Zo, vrienden, heb ik ook een paar woorden voor U gefimprovisieerd. En ik kan alleen nog maar zeggen dit: het is gemakkelijk om over deze dingen te spreken, het is zelfs aardig om dit berijmd uit te spreken, maar het is moeilijk om het te beleven. Daarvoor is het eerst nodig dat men vertrouwt op God. Wie vertrouwt op God die durft te geven, die durft offervaardig te zijn, die durft een ander een dienst te bewijzen, ook al is die niet aan het eigen-ik gelieerd. En die kan begrijpen en aanvaarden al wat God doet, die kent geen leed en die vindt de vrede. Probeer om te volbrengen wat we hier allen zeggen, wat we allemaal zo mooi vinden, want het zijn niet de woorden die kracht hebben alleen, maar het is alleen het woord dat staat voor een daad, voor een werkelijkheid dat kracht heeft. Wij hebben het woord gegeven, geeft gij de werkelijkheid. Goeden avond.

Van de band overgenomen
en g e s t e n c i l d
d o o r
Type- en Copieerinrichting
J. R i e n t j e s
HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN
Telefoon : 55 41 62